

Spis treści

Zamiast wprowadzenia: sny o potęgze „rosyjskiego świata” i potęga mitów	7
1. Mity i symbole jako narzędzie ideologiczne rosyjskiej doktryny państwowej. Uwagi wstępne	24
Władza jako nośnik przemocy ideologicznej	30
Standard historyczno-kulturowy jako przykład rosyjskiej przemocy ideologicznej	36
Ideologiczne założenia standardu	38
„Moskwa – Kreml – Putin”: mechanizmy oddziaływania standardu historyczno-kulturowego	44
Broń historyczna – narzędzie wojen pamięci	47
Brat czy śmiertelny wróg? Etnonimia deprecjonująca i etnostereotypizacja Ukraińców	50
2. Rosyjski imperializm kulturowy na gruncie eklektycznej tożsamości	62
Rosyjski imperatorski trójkolor – biel-złoto-czerń i biel-błękit-czerwień vs. radziecka czerwień	65
Dwie głowy, trzy korony – atrybuty imperium funkcjonalnie nośne	74
Symbolika bizantyjska w służbie władzy w Rosji	79
Mechanika działania symboli	88
3. Mity lingwokulturowe jako tworzywo imperialnej tożsamości kulturowej	100
Lejtmotywy dyskursu imperialnego: „trójjedyny naród rosyjski” i „rosyjski świat”	100
Rosyjska Ruś? Chaos terminologiczny w służbie propagandy	103
Rosyjskojęzyczni: ludzie „russkije”, „rossijskije” czy może – „sowietskije”?	109
„Wielki brat”, czyli rosyjski imperializm kulturowy w dyskursie Putina	115
„Rosyjski świat” – Pax Russica czy Pax Rossica? A może zwyczajny rasyzm?	125

Język staroruski – protoplasta wielkiego języka rosyjskiego?	134
Mit „drugiego początku” – wiejski rodowód języka i kultury ukraińskiej	144
Mit o „dwóch Ukrainach”	150
Mity tożsamościowe jako wyzwanie dla polsko-ukraińskiego dialogu kulturowego	155
Mit o niszczyielskim wpływie kultury polskiej	157
Ukraińskość jako wyzwanie dla rosyjskiego dyskursu tożsamościowego	163
Podsumowanie: rosyjska wojna o tożsamość Ukrainy	166
Bibliografia	181